

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนภาชน์ ลีวมโนมนต์. (2527). สาหร่าย. กรุงเทพฯ: คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกรียงศักดิ์ เม่งอำพัน. (2548). หลักการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ. หน้า 80-89. เชียงใหม่: ภาควิชาเทคโนโลยีการประมง คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- จิรพร เพกเกาะ. การคัดแยกความเป็นพิษและการวิเคราะห์ความแตกต่างทางพันธุกรรมด้วยเทคนิค HAT-RAPD ของสาหร่าย *Microcystis* spp. การค้นคว้าอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่, 2544.
- ชัยวัฒน์ ต่อสกุลแก้ว, ชีรยุทธ กลิ่นสุคนธ์ และปัญญา เต็มเจริญ. (2535). หลักการทางพิษวิทยา (principle of toxicology). กรุงเทพฯ: ภาควิชาสรีรวิทยาและภาควิชาพยาธิชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยรังสิต.
- ธีรศักดิ์ สมดี. การกระจายของแพลงก์ตอนพืช *microcystis aeruginosa* Kütz. ในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุตรดิตถ์ ปี 2539-2540. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาชีววิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่, 2541.
- นพรัตน์ ฤาชา. การสำรวจสาหร่ายในกัวนพะเยา. การค้นคว้าอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่, 2528.
- บัญญัติ มนเทียรอาสน์. (2533). มินวิทยา (Ichthyology). หน้า 183-186. เชียงใหม่: ภาควิชาเทคโนโลยีการประมง คณะผลิตกรรมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- ปริญญา มูลสิน. ปริมาตรชีวภาพของแพลงก์ตอนพืชและคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวง เชียงใหม่ ปี 2538-2539. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่, 2540.
- พรรณรัตน์ รัตนโชติ. การจัดจำแนกและความเป็นพิษของไซยาโนแบคทีเรียที่พบในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ, 2541.
- พรเทพ เทียนสิวกุล. (2544). โลहितวิทยาคลินิก. กรุงเทพฯ: สุทธาการพิมพ์.
- เพ็ญ แซ่โล้ว. (2530). คู่มือปลา. หน้า 138-140. นครนายก: ฟาร์มแสงสว่างพันธุ์ปลา.

ยวดี พิรพรพิศาล. (2531). สหรัย. เชียงใหม่: ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รวีวรรณ พัทธนาโชคชัย และ ไมตรี สุทธิจิตต์. (2541). ไมโครซิสติน. พิษวิทยาสาร, 8(3): 10-12
รัฐภูมิ พรหมณะ. ความหลากหลายของสาหร่ายพิษ ในแหล่งน้ำบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำในแอ่งที่ราบ เชียงใหม่-ลำพูน. การค้นคว้าอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่, 2543.

วงศ์วิวัฒน์ ทศนียกุล, สุดา วรรณประสาธ และ สุพัตรา ประสุพัฒนา. (2546). สารพิษวิทยา: จาก พื้นฐานสู่ข้างเตียงผู้ป่วย. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิมล เหมะจันทร์. (2528). ชีววิทยาปลา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สรวิศ เผ่าทองสุข. 2534. สหรัย: ศักยภาพการวิจัยและพัฒนาเพื่อการใช้ประโยชน์จากสาหร่าย ในประเทศไทย. เอกสารเผยแพร่ชุด โครงการ "อุตสาหกรรมสัตว์น้ำ" สกว. ชุดที่ 2.

สุคนธ์ คล่องดี. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพน้ำกับชนิดและปริมาณของสาหร่ายในอ่างเก็บน้ำ ของการประปาเชิงทราย. การค้นคว้าอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่, 2534.

อรพิน เกิดชูชื่น และ ัญญา เลาทกุลจิต. (2543). การลดปริมาณสารพิษจากสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินแกมเบีย (cyanobacteria) โดยใช้เปลือกไข่. แผนงานวิจัยแนวทางเกษตรธรรมชาติที่ยั่งยืน.

อรุณี สมมณี. (2526). มীনวิทยา (Ichthyology). กรุงเทพฯ: ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อาภารัตน์ มหาขันธ์. (2539). สหรัย: ความหลากหลายทางชีวภาพที่สร้างวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์จุลินทรีย์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

Aroonvilairat, S. Identification and cytotoxicity of microcystin-LR isolated from *Microcystis aeruginosa* in Chiang Mai water reservoirs. Thesis for master of science, Chiang Mai University Chiang Mai, 2004.

Bancroft, J.D. and Cook, H.E. (1994). Manual of histological techniques and their diagnosis application. New York: Churchill living stone.

Bláha, L., Kopp, R., Šlmková, K. and Mareš, J. (2004). Oxidative stress biomarkers are modulated in silver carp (*Hypophthalmichthys molirix* Val.) exposed to microcystin-producing cyanobacterial water bloom. Acta Vet. Brno., 73: 477-482.

- Bury, N.R., Eddy, F.B. and Codd, G.A. (1995). The effects of the cyanobacterium *Microcystis aeruginosa*, the cyanobacterial hepatotoxin microcystin-LR, and ammonia on growth rate and ionic regulation of brown trout. *J of Fish Biology.*, 46: 1042-1054.
- Bury, N.R., Codd, G.A., Wendelaar, B.S.E. and Flik, G. (1997). Fatty acids from the cyanobacterium *Microcystis aeruginosa* with potent inhibitory effects on fish gill Na^+/K^+ -ATPase activity. *J of Exp. Biology.*, 201: 81-89.
- Carbis, C.R., Rawlin, G.T., Grant, P., Mitchell, G.F., Anderson, J.W. and McCauley, I. (1997). A study of feral carp, *Cyprinus carpio* L. exposed to *Microcystis aeruginosa* at leak Mokoan, Australia, and possible implication for fish health. *J of Fish Diseases.*, 20: 81-91.
- Carmichael, W.W., Yu, M.J., He, Z.R., He, J.W. and Yu, J.L. (1988). Occurrence of the toxic cyanobacterium (blue-green algae). *Microcystis aeruginosa* in central China. *Arch. Hydrobiol.*, 114: 21-30.
- Carmichael, W.W. (1992). A status report on planktonic cyanobacteria (blue-green algae) and their toxin, environmental monitoring system laboratory. Office of research and development. US environmental protection agency. Cincinnati, Ohio.
- Carmichael, W.W. (2003). A hearing on the scientific issues related to harmful algae bloom and hypoxia. Biological sciences. Wright state university. Dayton, Ohio.
- Chavalittumrong, P., Attawish, A., Chuthaputti, A., Rattanajarasroi, S. and Punyamom, S. (2002). Subchronic toxicity of *Cissus quadrangularis* Linn. *Songklanakarin J. Sci. Technol.*, 24(1): 39-51
- Claire, J., Violette, T., Amaury de, L., Simone, P.D., Cécile, B., Jean, S.J., Franck, B. and Marc, E. (2004). Effect of microcystin-LR on development of medaka fish embryos (*Oryzias latipes*). *Toxicol.*, 43: 141-147.
- Clayton, E.M. (2001). Microcystin-LR: a potential contaminant of concern for Iowa surface waters. USA: Department of biology University of northern Iowa.
- Dacie, J.V. and Lewis, S.M. (1984). *Practical haematology*, 6th ed. London: Churchill living stone.
- Dowding, A.J. and Scholes, J. (1993). Lymphocytes and macrophages outnumber oligodendroglia in normal fish spinal cord. *Proc. Natl. Acad. Sci.*, 90: 10183-10187.

- El-Elaimy, I.A., Sakr, S.A., El-Saadany, M.M. and Gabr, S.A. (1993). Electron microscopic study of the liver of *Tilapia nilotica* exposed to neopybuthrin. *Bull. Envi. Conta. Toxicol.* 50: 682-688.
- Fischer, W.J. and Dietrich, D.R. (2000). Pathological and biochemical characterization of microcystin induced hepatopancreas and kidney damage in carp (*Cyprinus carpio*). *Toxicol. and Appl. pharmacol.*, 164: 73-81.
- Fischer, W.J., Hitzfeld, B.C., Tencalla, F., Eriksso, J.E., Mikhailov, A. and Dietrich, D.R. (2000). Microcystin-LR toxicodynamics, induced pathology, and immunohistochemical localization in livers of blue-green algae exposed rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*). *Toxicol. Sci.*, 54: 365-373.
- Fleming, L.E., Stephen, W. 2001. Report to the Florida Harmful algal bloom taskforce: bluegreen algae, their toxins and public health issues. NIEHS marine and freshwater biomedical sciences center. University of Miami. Miami, FL.
- Fournie, J.W. and Courtney, L.A. (2002). Histopathological evidence of regeneration following hepatotoxic effects of the cyanotoxin microcystin-LR in the hardhead catfish and gulf killifish. *J. Aquat. Anim. Health.*, 14(4): 273-280.
- Greeg, L.V. (2000). Hematology techniques and concepts for veterinary technicians. North Carolina: Iowa State University.
- Hans, W.P. (1987). Dynamic of blue-green algal (*Microcystis aeruginosa*) bloom in lower Neuse river, north Carolina., 229.
- Harada, K. 1996. Chemistry and detection of microcystins. In Watanabe M.F., Harada K.; Carmichael W.W.; Fujiki H. (Eds.), *Toxic Microcystis*, CRC Press. Inc. Boca Raton, pp. 103-141.
- Hrubec, T.C., Cardinale, J.L. and Smith, S.A. (2000). Hematology and plasma chemistry reference intervals for cultured tilapia (*Oreochromis hybrid*). *Vet. Clin. Pathol.*, 29(1): 7-12.
- Ivan, D. (1996). *Histopathology: a color atlas and textbook*. USA: Williams & Wilkins.
- Jana, B.B. and Datta-Saha, S. (2000). Managing the algal bloom in a eutrophic lake using selective herbivorous fishes. Department of zoology. University of Kalyani, Kalyani.

- Jos, A., Pichardo, J., Prieto, A.I., Repetto, G., Carmen, M.V., Isabel, M. and Ana, M.C. (2005). Toxic cyanobacterial cells containing microcystins induce oxidative stress in exposed tilapia fish (*Oreochromis* sp.) under laboratory condition. *Aqua. Toxicol.*, 72: 261-271.
- Khadiga, G.A., Hania, M.I., Sherifa, S.H. and Ramadan, A.S. (2002). Blood chemistry of the Nile tilapia, *Oreochromis niloticus* (Linnaeus, 1757) under the impact of the water pollution. *Aqu. Ecol.*, 36: 549-557.
- Komárek, J. and Anagnostidis, K. (1999). Cyanoprokaryota 1. Teil: Chlorococcales. Stuttgart, Gustav Fischer Verlag Jena.
- Kopp, R. and Heteša, J. (2002). Changes of haematological indices of juvenile carp (*Cyprinus carpio* L.) under the influence of natural populations of cyanobacterial water blooms. *Acta Vet. Brno.*, 69: 131-137.
- Kotak, B.G., Semalulu, S., Fritz, D.L., Prepas, E.E., Hrudey, S.E. and Coppock, R.W. (1996). Hepatic and renal pathology of intraperitoneally administered microcystin-LR in rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*). *Toxicol.*, 34(5): 517-25.
- Kurmayer, R., Dittmann, E., Fastner, J. and Chorus, I. (2001). Diversity of Microcystin genes within a population of the toxic cyanobacterium *Microcystis* spp. in lake Wannsee (Berlin, Germany). *Microb. Ecol.*, 43: 107-118.
- Li, X.Y., Chung, I.K., Kim, J.I. and Lee, J.A. (2005). Oral exposure to *Microcystis* increases activity-augmented antioxidant enzymes in the liver of loach (*Misgurnus mizolepis*) and has no effect on lipid peroxidation. *Comp. Bioch. and Phys.*, 141: 292-296.
- Li, Z., Hiroko, S., Mayumi, S., De-Sheng, W., Li-Shi, Z., Takayoshi, S., Makoto, H. and Masamitsu, H. (2004). Genotoxicity of microcystin-LR in human lymphoblastoid TK6 cells. *Mut. Res.*, 557(1): 1-6.
- Lorena V.O., Jutta F., Rainer K., Michael H., Elke D., Jiri K., Marcel E. and Ingrid C. (2004). Distribution of microcystin-producing and non microcystin-producing *Microcystis* sp. In European freshwater bodies: detection of microcystins and microcystin genes in individual colonies. *System. Appl. Microbiol.*, 27: 592-602.
- Magalhães, V.F., Marinho, M.M., Domingos, P., Oliveira, A.C., Costa, S.M., Azevedo, L.O. and Azevedo, S.M.F.O. (2003). Microcystins (cyanobacteria hepatotoxin) bioaccumulation in fish and crustaceans from Sepetiba Bay (Brasil, RJ). *Toxicol.*, 42: 289-295.

- Main, D.C. (2004). Toxic algal blooms. Veterinary pathologist. South Perth. Australia, 52.
- Malone, T.C.(2001). Harmful algae events. Environmental science. Cambridge, USA.
- Maurício, L.M., Daniela, T.N., Danilo, M.Y. M., Fabiana, P., Karina, R., Marcello, P.D.C. and Cristiane, F.M.D.C. (2004). Physiological and haematological response of *Oreochromis niloticus* (Osteichthyes: Cichlidae) exposed to single and consecutive stress of capture. Acta. Scientiarum. Animal Sci., 26(4): 449-456.
- Min-Ho, J., Kyong, H., Martyn, C.L. Gea-Jae, J. and Noriko, T. (2004). Changes in microcystin production by *microcystis aeruginosa* exposed to phytoplanktivorous and omnivorous fish. Aqua. Toxicol., 68(1): 51-59.
- Mohamed, T.S. and Saber, A.S. (2001). Microbiological study on a cyanobacterium isolated from fresh water fish ponds with a reference to its hepatotoxic effect. J. of Biol. Sci., 4(9): 1133-1137.
- Mohamed, Z.A. and Hussein, A.A. (2005). Depuration of microcystins in tilapia fish expose to natural population of toxic cyanobacteria: A laboratory study. Ecotoxicol. and Env. Sef., 4: 251-256.
- Molima, R., Moreno, I., Pichardo, S., Jos, A., Moyano, R., Monterde, J.G. and Cameán, A. (2005). Acid and alkaline phosphatase activity and pathological change induced in tilapia fish (*Oreochromis* sp.) exposed subchronically to microcystins from toxic cyanobacterial blooms under laboratory condition. Toxicol., 46: 725-735.
- Morris, T. 2000. Harmful algal blooms in north Carolina. Blue-gren algae and human health, USA.
- Moyle, P.B. and Cech, J.J. (2004). Fishes: an introduction to ichthyology (pp.52-60). USA: Department of wildlife, fish and conversation biology university of California.
- Muldowney, M. (2005). Time series analysis of late summer *Microcystis* algae blooms through remote sensing. Senior research. Center for imaging science. Rochester institute of technology,
- Napanitaya, W., Carson, J.L., Grisham, J.W. and Aghajanian, J.G. (1979). New observations on the fine structure of the liver in gold fish (*Carassius auratus*). Cell Tissue Res., 196: 249-261.

- Nidhi, G., Pant, S.C., Vijayaraghavan, P.V. and Lakshmana, R. (2003). Comparative toxicity evaluation of cyanobacterial cyclic peptidotoxin microcystin variants (LR, RR, YR) in mice. *Toxicol.*, 188: 285-296.
- Nilza, D.L.R.B., Ligia, M.M., Denise, D.O.S., Raissa, B.P., Celso, V.N., Tania, U.N., Benicio, A.D.A.F. and Benedito, P.D.F. (2003). Haematological and biochemical values for Nile tilapia *Oreochromis niloticus* cultured in semi-intensive system. *Acta. Scientiarum. Animal Sci.*, 25(2): 385-389.
- Othman, A.S., (2004). Experimentally challenged reactivity of the pituitary-adrenal-hematological axis after *Ruta chalepensis* administration. Department of medicine microbiology, Faculty of science, AlGassim university, AlGassim, Bureidah, Saudi Arabia.
- Pekkoh, J., Peerapornpisal, Y., Lipigorngoson, S. and Promkutkaew, S. (2003). Distribution of toxic algae and water quality in the reservoir of Mae Kuang Udomtara Dam, Chiang Mai province in 1999-2000. *Chiang Mai J. Sci.*, 30(3): 211-217.
- Palíková, M., Navrátil, S., Tichý, F., Štěrba, F., Maršálek, B. and Bláha, L. (2004). Histopathology of carp (*Cyprinus carpio* L.) larvae exposed to cyanobacteria extract. *Acta Vet. Brno.*, 73: 253-257.
- Peerapornpisal, Y, Sonthichai, W, Suchotiratana, M., Lipigorngoson, S., Ruangyuttikarn W., Ruangrit, K., Pekkoh, J., Prommana, R., Panuvanitchakorn, N., Ngearnpat, N., Kiatpradub, S., Promkutkaew, S. (2002). Survey and Monitoring of Toxic Cyanobacteria in Water Supplied and Fisheries in Thailand. *Chiang Mai J. Sci.* 29(2), 71-79.
- Phlips, E. (2001). The toxic algae threat in Florida. USA: Florida lekawatch.
- Pinho, G.L.L., Rosa, C.M.D., Yunes, J.S., Luquet, C.M., Bianchini, A. and Monserrat, J.M. (2003). Toxic effect of microcystins in the hepatopancreas of the estuarine crab *Chasmagnathus granulatus* (Decapoda, Grapsidae). *Comp. Bioc. and Phys.*, 135: 459-468.

- Prommana, R., Peerapornpisal Y., Lipigorngoson, S. and Promkutkeaw, S. (2001). Distribution of Toxic Cyanobacteria and Water Quality in Kwan Phayao, Phayao Province, Thailand in 1999-2000. Abstract on The Fifth International Conference on Toxic Cyanobacteria, 16-20 July, 2001, Noosa Queensland, Australia.
- Robert, R.J. (1978). Fish pathology. USA: Mac Millan.
- Rose, T. and Miller, D. (2000). The toxic *Microcystis* cyanobacteria bloom in the swan river february 2000. USA: Swan river trust.
- Sakai, H. (No date). "Growth inhibition of *Microcystis* and *Anabaena* by UV irradiatic." [Online]. Available: http://www.env.t.u-tokyo.ac.jp/~h_sakai/index-e.html (23 February 2006).
- Silmon, M. (2000). Growth and dominance of *Anabaena circinalis* and *Microcystis aeruginosa* in two rivers. USA: University of technology, Sydney
- Silva, E.I.L. (2003). Emergence of a *Microcystis* bloom in an urban water body, Kandy lake, Sri Lanka. *Current Sci.*, 85(6): 723-725.
- Sivonen, K. and Jones, G. (1999). Cyanobacterial toxins. In toxic cyanobacterial in water, Chotus I., Bartram J. (eds) (pp. 41-49). London and New York: E&FN Spon, an imprint of routledge.
- Smith, D.A., Schurig, G.G., Smith, S.A. and Holladay, S.D. (1999). Inhibited cytotoxic leukocyte activity in *Tilapia (Oreochromis niloticus)* following exposure to immunotoxic chemicals. *J. of Toxicol.*, 18: 167-172.
- Snyder, G.S., Goodwin, A.E. and Freeman, D.W. (2002). Evidence that channel catfish, *Ictalurus punctatus* (Rafinesque), mortality is not linked to ingestion of the hepatotoxin microcystin-LR. *J of Fish Diseases*. 25: 275-285.
- Soares, R.M., Valéria, F.M. and Sandra, M.F.O.A. (2004). Accumulation and depuration of microcystins (cyanobacteria hepatotoxins) in *Tilapia rendalli* (Cichlidae) under laboratory condition. *Aqua. Toxicol.*, 70(1): 1-10.
- Svobodová, Z., Lusková, V., Drastichová, J., Svoboda, M. and Zlábek, V. (2003). Effect of deltametrin on haematological indices of common carp (*Cyprinus carpio* L.). *Acta Vet. Brno.*, 72: 79-85.
- Tango, P., Buitter, W. and Wazniak, C. (2003). Assessment of harmful algae bloom species in the Maryland Coastal Bays. *USA Ecosystem Health Assessmant*. 7(2): 12-26.

- Tomomasa, M. and Takaji, I. (1999). Degranulation of eosinophilic granular cells with possible involvement in neutrophil migration to site of inflammation in tilapia. *Devel. And Comp. Immun.*, 23: 451-457.
- Tzong-Huei, L and Hong-Nong, C. (2000). Isolation and identification of seven microcystin from a cultured *M. TN-2* strain of *Microcystis aeruginosa*. *Bot. Bull. Acad. Sin.*, 41: 197-202.
- Vinagre, T.M., Alciati, J.C., Regoli, F., Bocchetti, R., Yunes, J.S., Bianchini, A. and Monserrat, J.M. (2003). Effect of microcystin on ion regulation and antioxidant system in gill of the estuarine crab *Chasmagnathus granulatus* (Decapoda, Grapsidae). *Comp. Bioch. and Phys.*, 135: 67-75.
- WHO. 1998. Guidelines for drinking water quality. Second Edition. Addendum to volume. Health criteria and other supporting information. Geneva, World health organization.
- Zhao, M., Xie, S., Zhu, X., Yang, Y., Gan, L. and Song, L. (2005). Effect of inclusion of blue-green algae meal on growth and accumulation of microcystins in gibel carp (*Carassius auratus gibelio*). *J. Appl. Ichthyol.*, 22: 72-78.